

NORDANSTIGS
KOMMUN

Revisorernas redogörelse 2022

Revisorernas redogörelse för 2022 års granskning

Inledning

Kommunens revisorer har kommunfullmäktiges uppdrag att granska kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet och pröva om den sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Revisorerna skall också granska om kommunens räkenskaper är rättvisande och om den kontroll som sker är tillräcklig.

I god revisionsred anges inriktningen på följande sätt:

- *ändamålsenlighet*; om verksamheten efterlever och lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten
- *ekonomi*; om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra
- *räkenskaper*; om verksamhetens redovisning upprättas i enlighet med lagstiftning och god redovisningsred, om den ger en rättvisande bild av tillståndet,
- *intern kontroll*; om den kontroll som görs inom styrelser och nämnder är tillräcklig, d.v.s. om ledning, styrning, uppföljning och kontroll är tillfredsställande.

I denna bilaga vill vi föra fram noteringar och allmänna synpunkter som kommit fram i vår granskning. Vi vill också kortfattat redovisa några av de granskningar som genomförts under revisionsåret 2022.

Granskningarna presenteras i separata rapporter.

Revisionens arbete

För revisorernas granskning gäller kommunallagen, god revisionsred och av fullmäktige antaget revisionsreglemente. I granskningsarbetet har vi:

- Följt nämndernas och kommunstyrelsens verksamhet genom fördjupade granskningar, träffar, uppföljningar och protokollsgenomgångar.
- Sammanträffat med nämnder och nämndföreträdare samt tjänstemän inom olika verksamhetsområden för informationsutbyte.
- Haft ett flertal möten med kommunfullmäktiges presidium för informationsutbyte och avstämning av uppdraget.

Vi har under revisionsåret haft 10 sammankomster inkl. planeringsaktiviteter. Granskning har utförts enligt god revisionsmed i kommunal verksamhet, med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Vi biträds i vårt arbete av PwC. PwC:s revisionskonsulter har utfört granskningar och uppföljningar i enlighet med våra uppdrag. PwC har också svarat för den administration som är förknippad med revisorernas verksamhet.

Kommunens verksamhet och ekonomi

Nordanstigs kommuns redovisade ett positivt resultat om 56,9 mnkr. Resultatet för 2021 uppgick till + 59,4 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2022 är en resultatförsämring med 2,5 mnkr jämfört med föregående år. Resultatet enligt balanskravet uppgår enligt årsredovisningen till + 10,9 mnkr.

Totalt redovisar kommunstyrelsens verksamheter och sociala myndighetsnämnden ett underskott om 3,8 mnkr. Den verksamhet som redovisar underskott 2022 är vård och omsorg med 17,1 mnkr.

Vi ser allvarligt på de redovisade underskottet inom vård och omsorg. Kommunens ekonomi tål inte upprepade stora underskott. Vi bedömer att det är väsentligt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inte bara inom dessa verksamheter utan även inom övriga verksamheter.

Det är väsentligt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, säkerställer att tydliga beslut fattas med anledning av underskotten för att få en ekonomi i balans. Kommunstyrelsen har med sin samordningsroll och uppsiktsplikt stor påverkansgrad gällande hur tillfredställande nämndernas uppföljning, utvärdering, analys och kontroll av verksamhet och ekonomi är.

Under 2022 har kommunfullmäktige beslutat om en ny politisk organisation som innebär ett förändrat uppdrag för sociala myndighetsnämnden kommande mandatperiod. Beslutet påverkar inte ansvarsprövningen för år 2022.

Översiktlig granskning av ansvarsutövande

Revisorerna skall varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa. För att föreslå ansvarsfrihet bedömer revisorerna styrelsers och nämnders aktiva åtgärder att styra, följa upp och kontrollera verksamheten. Underlag för våra bedömningar har varit revisorernas protokollsläsning, genomgång av handlingar, möten med ledamöter i styrelse och nämnder och en särskild granskning.

Under 2022 har PwC på uppdrag av revisorerna genomfört en översiktlig, grundläggande granskning av styrelsens, byggnadsnämnden, och sociala myndighetsnämndens ansvarstagande för intern styrning och kontroll samt måluppfyllelse.

Vi bedömer att kommunstyrelsens verksamheter för vård och omsorg redovisade resultat inte är förenligt med de av fullmäktiges tilldelade budgetramar.

Vad gäller verksamhetsmålen kan vi konstatera att det i kommunens delårsrapport och årsredovisning lämnas en redovisning av arbetet med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Däremot lämnas ingen tydlig utvärdering av måluppfyllelsen på styrelse- respektive nämndsnivå. Årsredovisningen innehåller styrelsens redovisning av arbetet med fullmäktiges fastställda övergripande mål kommunen som helhet.

Kommunstyrelsen har utifrån fullmäktiges tre övergripande målområden antagit strategier för att uppnå dessa. Det framgår även indikatorer och nuvärden kopplade till verksamhetsmålen vilket är en utvecklig från föregående år. Byggnadsnämnden och sociala myndighetsnämnden har inte upprättat verksamhetsmässiga mål för året.

Företagshälsovårdsnämnden har en begränsad måluppfyllelse vad gäller de verksamhetsmässiga målen. Av nämndens redovisning framgår att fem av de 20 verksamhetsmål uppnås under året och övriga femton mål delvis uppnås för året. Detta innebär att samtliga målområden bedöms delvis uppnådda.

Gemensam nämnd FoU Valfärd Hjälpmedel SAM har i stort uppfyllt samtliga verksamhetsmässiga mål. Av nämndens redovisning framgår att fyra av sex mål uppnås under året och övriga två mål bedöms delvis uppnås för året.

Vi ser det som väsentligt arbetet med att utveckla målstyrningen fortsätter och att denna anpassas till den nya politiska organisationen för kommande mandatperiod.

Sammantaget bedömer vi att kommunstyrelsen och sociala myndighetsnämnden inte helt har vidtagit tillräckliga åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera samt rapportera tilldelat uppdrag. Ingen av de granskade nämnderna eller styrelsen har redogjort för måluppfyllelse för 2022 för den egna verksamheten eller säkerställt en tillräcklig intern kontroll inom de granskade områdena.

Vi bedömer att kommunstyrelsen haft en bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll främst avseende ekonomi inom den egna vård- och omsorgsverksamheten. Vi ser allvarligt på den ekonomiska utvecklingen inom verksamheterna som redovisar underskott och ser det som väsentligt att nödvändiga åtgärder vidtas.

Revisorerna har under året noterat att tidigare noterade brister kring den ekonomiska rapporteringen i protokollen kvarstår.

Granskning av delårsrapport för 2022

Vi har översiktligt granskat delårsrapporten för perioden 2022-01-01 – 2022-08-31. Granskning av delårsrapporten är en del av den grundläggande granskningen.

Den översiktliga granskningen syftar till att bedöma om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god revisionsred samt om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten för Nordanstigs kommun inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningsred i övrigt.

Grundat på den översiktliga granskningen av delårsrapportens återrapportering har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Lämnad utvärdering av fullmäktiges övergripande mål bedöms vara en tydlig förbättring mot tidigare år. I avsaknad av en tydlig redovisning och bedömning huruvida målen prognostiseras att uppnås för helåret, kan revisionen inte göra en bedömning om förutsättningar finns för att målen för verksamheten kommer att uppnås för helåret.

Granskning av god ekonomisk hushållning delårsrapport 2022

Utifrån genomförd översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet i huvudsak är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Lämnad utvärdering av fullmäktiges övergripande mål innefattar en bedömning avseende trendriktning för två av målen medan ett mål saknas årsprognos. I avsaknad av en tydlig redovisning och bedömning huruvida målen prognostiseras att uppnås för helåret, kan däremot inte revisionen göra bedömning om förutsättningar finns för att målen för verksamheten kommer att uppnås för helåret.

Rekommendationer som lämnades till kommunstyrelsen var följande:

- Tillse att redovisningen och bedömningen av måluppfyllelse avseende verksamhetsmässiga mål kompletteras med en tydligare bedömning avseende måluppfyllelse av fullmäktiges övergripande mål i de delårsrapporter som upprättas kommande år.
- Se över indikatorerna för de verksamhetsmässiga målen så att mätning kan göras per delåret.

Gjorda iakttagelser och bedömningarna i sin helhet framgår av särskild revisionsrapport.

Granskning av årsredovisning 2022

Granskning av årsredovisningen 2022 är en del av den grundläggande granskningen.

Granskning av årsredovisningen syftar till att bedöma om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet.

Utifrån vår granskning gjordes följande revisionella bedömningar:

- Vi bedömer att kommunens räkenskaper¹ i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelse mot lag och god sed har identifierats avseende vissa notupplysningar. Noterade avvikelser bedöms inte vara väsentliga och påverkar inte den rättvisande bilden.
- Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.
- Avvikelse mot lag och god sed sker avseende vissa upplysningar i förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen. Noterade avvikelser bedöms inte vara väsentliga² och påverkar inte den rättvisande bilden.
- Vi ser dock att upplysningar om den kommunala koncernen behöver lämnas i större utsträckning för att möjliggöra för kommunstyrelsen att utöva uppsikt över den samlade kommunala koncernen i enlighet med 6 kap 1§ kommunallagen. De upplysningar i övrigt som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i kommunens årsredovisning.
- Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Gjorda iakttagelser och bedömningarna i sin helhet framgår av särskild revisionsrapport.

---

¹ Med räkenskaper menas kommunens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

² Fel i förvaltningsberättelsen, driftredovisningen eller investeringsredovisningen betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i Nordanstigs kommun, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 i årsredovisning

Granskning av god ekonomisk hushållning 2022 är en del av den grundläggande granskningen.

Granskningen syftar till att bedöma om resultatet i årsredovisningen för 2022 är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat.

Utifrån vår granskning gjordes följande revisionella bedömningar:

- Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.
- Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det, trots gjorda noteringar om kommunens bedömning av måluppfyllelse, inte framkommit omständigheter som ger anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Årsredovisningen innehåller styrelsens redovisning av arbetet med fullmäktiges fastställda övergripande mål för verksamheten. Två av tre verksamhetsmål kan enligt årsredovisningen bedömas som uppfyllda och ett bedöms som ej uppfyllt. Utifrån lämnad redogörelse lämnas kommentarer om måluppfyllelse men vi konstaterar att denna kan utvecklas med ett tydligt ställningstagande om målet bedöms uppfyllt eller ej. Vi ser det som en brist att lämnad redovisning saknas redogörelse för ett antal indikatorer som återfinns i budget för år 2022.

Styrelsen lämnar ingen sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2022.

Gjorda iakttagelser och bedömningarna i sin helhet framgår av särskild revisionsrapport.

Granskning ekonomi- och verksamhetsstyrning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Nordanstigs har PwC genomfört en granskning avseende ekonomi- och verksamhetsstyrning.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen **inte helt** har säkerställt en ändamålsenlig mål- och budgetprocess samt att kommunstyrelsen och sociala myndighetsnämnden inte helt har säkerställt en ändamålsenlig ekonomistyrning för den verksamhet de ansvarar för.

Utifrån genomförd granskning lämnas nedanstående rekommendationer till kommunstyrelsen och sociala myndighetsnämnden:

- Säkerställ att internbudgeten fastställs av kommunstyrelsen respektive sociala myndighetsnämnden. Beslut som rör verksamhetens mål, omfattning, inriktning eller kvalitet får enligt kommunallagens 6 kap, 38 § första punkt inte delegeras.

- Se till att arbetet med att ta fram och dokumentera en fördelningsmodell slutförs och att denna implementeras. En dokumenterad fördelningsmodell bidrar till att öka förståelsen för budgetramarna och öka transparensen i budgetprocessen. Fördelningen bör ha sin utgångspunkt i de av fullmäktige uppsatta målen, politiska beslut, befolkningsutveckling, lagstiftning m.m.
- Säkerställ att den övergripande mål- och budgetprocessen dokumenteras i syfte att stärka spårbarheten och minska personberoendet i processen. Komplettera detta med anvisningar för uppföljning och rapportering avseende den egna verksamheten men även från nämnderna.
- Färdigställ det pågående arbetet med att utarbeta riktlinjer för ekonomistyrning slutförs och att dessa implementeras. Riktlinjer för ekonomistyrning bedömer vi kan tydliggöra bland annat hur prioriteringar ska göras och för att säkerställa att ekonomistyrningsarbetet sker i enlighet med de fullmäktiges intentioner.
- Utarbeta anvisningar kring vilken uppföljning som ska lämnas till kommunstyrelsen respektive sociala myndighetsnämnden under året avseende ekonomi och verksamhet utöver delårsrapport och årsredovisning.
- Säkerställ att äskanden från verksamheter som redovisar ett underskott efterföljs av beslut om förslag på åtgärder för att nå en ekonomi i balans samt att förväntade underskott kommuniceras med kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- Säkerställ att det i samband med förändringen av den politiska organisationen tydliggörs vad som ingår i nämndens respektive styrelsens uppdrag och ansvar framåt.
- Se över rapporteringen av de verksamhetsmässiga målen i samband med delårsrapport då avsaknaden av måtetal som rapporteras försvårar styrelsens respektive sociala myndighetsnämndens uppföljning.

Gjorda iakttagelser och bedömningarna i sin helhet framgår av särskild revisionsrapport.

Granskning av kommunens bolag

De kommunala bolagen utgör liksom nämnder och förvaltningar instrument för att bedriva kommunal verksamhet. Det finns oavsett organisationsform behov av att skapa en väl sammanhållen kommunal organisation med en gemensam ledning. Detta skapar rationalitet och ger en bättre möjlighet att effektivt utnyttja de kommunala resurserna samtidigt som det ökar förtroendet för den kommunala verksamheten. De bolagsrättsliga förutsättningarna ställer dock andra krav på hur kommunen kan leda sina bolag.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt ägarnas uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller

för verksamheten. Lekmannarevisorns granskning sammanfattas i en granskningsrapport som lämnas till bolagsstämman. Granskningsrapporten lämnas även till kommunfullmäktige.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen samt god revisions sed i kommunal verksamhet samt med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Under 2022 har granskning av Nordanstigs Fastighets AB och Nordanstigs Fjärrvärme AB främst skett genom möten med bolagsstyrelsen och protokollsläsning. Dessa berörs delvis i granskningen av Nordanstigs Bostäder AB.

För Nordanstigs Bostäder AB har, utöver möten och protokollsläsning, även en separat grundläggande granskning genomförts. En revisionsrapport har överlämnats till bolagsstyrelsen och biläggs granskningsrapporten.

För Nordanstigs Vatten AB sker den grundläggande granskningen inom ramen för MittSverige Vatten & Avfall AB tillsammans med övriga lekmannarevisorer. Granskningen utförs av biträde för lekmannarevisorn i MittSverige Vatten & Avfall AB.

Granskning av det gemensamma bolaget Fiberstaden AB sker tillsammans med lekmannarevisor i Hudiksvalls AB. Genomförd lekmannarevision bekostas av Hudiksvalls kommunrevision. Under året har en fördjupad granskning kopplat till bolagets hållbarhetsarbete genomförts.

Övrigt

Läsning av protokoll, arbetsuppgiften består i att läsa protokoll och bilagor dels från en innehållsmässigt och dels från en formell synpunkt. Vi har delat upp protokollsläsningen mellan oss och redovisar noteringar från läsningen vid våra revisionsmöten.

Löpande uppföljningar av diverse frågor vilka initieras i samband med läsning av protokoll, från personal och förtroendevalda inom kommunen eller allmänheten. Dessa uppföljningar utgör även en viktig grund i revisionsplaneringen inför kommande år.

Studiebesök, hearings och möten med tjänstemän, personal och förtroendevalda är också en viktig del i revisionsarbetet. Revisionen har under 2022 genomfört en hearing avseende likvärdig skola med fokus på personella resurser. Syftet med hearingen var för revisorerna att få kunskap om hur de personella resurserna fördelas i grundskolan och hur kommunstyrelsen arbetar med likvärdigheten inom området.

Ovanstående utgör en väsentlig del i revisorernas grundläggande granskning och ligger till grund för revisionens ansvarsprövning men även inför kommande års planering av revisionsinsatserna.